Vepse

El **vepse** és una de les llengües uralianes del grup baltofinès. És parlada pels vepses en àrees de Carèlia i del nord de Rússia. Es divideix en tres dialectes: septentrional o **Äänis-Veps**, central i meridional. El del nord és un xic distint dels altres, però són intercomprensibles. El central compta amb forma escrita des del 1932, però el 1987 només el 14,3% d'ells podia llegir i escriure el vepse.

Els vepses foren descoberts per Anders Jans Sjögren el 1824. Com que no hi hagué més informació, els etnòlegs russos els consideraren com a gairebé extints a finals del segle XIX. Entre els lingüistes finesos que els estudiaren destacaren E.A. Tunkelo i L. Kettunen, i els estonians T.-R. Viitso i A. Kährik. També hi han destacat lingüistes vepses com N. Bogdanov, M. Zaitseva i N. Zaitseva. El 1972, M. Zaitseva i M. Mullonen publicaren a Leningrad un *Diccionari Vepse-Rus*.

El nombre de parlants de vepse es troba en declivi des del segle XX, cosa que s'ha vist reflectida en els censos soviètics. En el del 1959 eren 16.400, i només el 46,1% parlaven la llengua, baixaren a 8.281 i el 34,3% de parlants en el del 1970, i a 8.094 i el 38,3% en el del 1979.

Dels 12.100 vepses enregistrats al cens soviètic del 1989, només el 50,8% parlava la llengua vepsa. Dels 5.945 residents a Carèlia, només 2.235 parlaven vepse com a llengua materna (49,21%), i dels 4.273 residents a Vologda, només 2.983 (el 69,81%) parlen la llengua vepsa. La resta parlen rus, raó per la qual es considera que la llengua està en vies d'extinció.

El vepse s'escriu amb l'alfabet llatí i conserva el fenomen de l'harmonia vocàlica. Destaca per la seva complexitat morfològica, amb vint-i-tres casos per als substantius.

Desde l'any 1993 s'edita mensualment la publicació *Kodima*, majoritàriament en vepse, i que tracta aspectes històrics i etnogràfics i lingüístics.[1]

Vepse	
vepsän kel'	
Tipus	llengua, llengua viva i llengua severament amenaçada
Parlants	
6.339 (cens 1989) principalment a Europa Septentrional	
Parlants nadius	1.640 (2010)
Parlat a	República de Carèlia, Província de Vólogda
Oficial a	Districte Rural Autònom Vepse
Autòcton de	província de Leningrad i província de Vólogda
Classificació lingüística	
llengua humana llengües uralianes llengües fino-pèrmiques llengües fino-volgaiques llengües fino-sami llengües baltofineses	
Característiques	
Sistema d'escriptura	alfabet llatí i Veps alphabet (en)
Institució de normalització	Q4375990
Nivell de vulnerabilitat	4 en perill sever
Codis	
ISO 639-2	fiu
ISO 639-3	vep
Glottolog	veps1250 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/veps1250)
Ethnologue.com	vep (http://www.ethnologue.com/language/vep)
UNESCO	420 (http://www.unesco.org/languages-atlas/en/atlasmap/language-id-420.html)
IETF	vep
Endangeredlanguages.com	3002 (http://www.endangeredlanguages.com/lang/3002)

Referències

1. «El diari vepsa "Kodima" fa 25 anys (http://www.finnougoria.ru/news/55131/)» (en rus). *Centre Cultural Finoúgric*, 02-10-2018 [Consulta: 17 maig 2020].

A Wikimedia Commons (https://commons.wikimedia.org/wiki/P%C3%A0gina_principal?uselang=ca) hi ha contingut multimèdia relatiu a: ***Vepse***

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Vepse&oldid=24007807»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 7 jul 2020 a les 21:23.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.